Dosarul nr. 21r-439/24 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-23155369-02-21r-04032024 Judecător : Corcea Nicolae

D E C I Z I E

05 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru
Având în componența:
Președintele ședinței de judecată, judecătorul Băbălău Denis
Judecători Schibin Vladislav și Proca Mihail

a judecat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, recursul condamnatului Tonu ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-2980/2023 din 01 februarie 2024, cu privire la cererea condamnatului Tonu ***** cu privire la aplicarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 01.11.2023 – 01.02.2024;
Instanța de recurs: 04.03.2024 – 12.06.2024 (în procedura judecătorului Arnaut Sergiu); 12.06.2024 – 05.03.2026 (în procedura judecătorului Băbălău Denis)
Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal,-

A C O N S T A T A T:

1. În adresa Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) a parvenit spre examinare cererea personală a condamnatului Tonu ***** *****, cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința sa.

2. În cererea adresată, condamnatul Tonu ***** ***** a solicitat examinarea posibilității aplicării actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința sa.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-2980/2023 din 01 februarie 2024, s-a respins ca neîntemeiată, cererea condamnatului Tonu ***** *****, cu privire la aplicarea actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021,

privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința sa.

4. Invocând ilegalitatea încheierii judecătorului de instrucție, condamnatul Tonu ***** a declarat recurs prin care solicită admiterea cererii de recurs, casarea încheierii privind respingerea cererii condamnatului cu privire la aplicarea amnistiei și admiterea cererii condamnatului Tonu ***** privind aplicarea Legii cu privire la amnistie nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a aniversare la proclamarea independenței Republicii Moldova.

5. Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

6. Reprezentantul Penitenciarului nr. 9 – Pruncul, procurorul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe sau completări la cererea de recurs.

7. Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 319 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

8. *Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.*

9. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

10. Potrivit art. 448 alin.(1) din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

11. În conformitate cu art. 449 alin. (1), pct. (1), lit. a) din Codul de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

12. Conform art. 469 din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: 1) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amânarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vârstă de până la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amânării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.112 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei*

penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 Cod penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărâri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărâri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărârii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrângere cu caracter medical alienaților (art.10[1] din Codul penal); 13[1]) internarea forțată într-o instituție ftiziopneumologică (art.96[1] din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau ușurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situației (art.10 şi 10[1] din Codul penal), precum şi excluderii din hotărârea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; ***15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare);*** *16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 17[1]) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnați.*

13. Potrivit art. 471 alin. (2) din Codul de procedură penală, *temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)-7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art. 469 alin. (1) pct. 1) şi 2), condamnatul înaintează cererea în instanța de judecată doar dacă a fost refuzat în condițiile art. 266 alin. (3) din Codul de executare. Pentru aplicarea temeiului prevăzut la art. 469 alin. (1) pct. 14) poate declara demers şi procurorul. Chestiunea specificată la art. 469 alin. (1) pct. 14) se va soluționa cu solicitarea dosarului (sau, după caz, a dosarelor) penal în a cărui bază persoana a fost condamnată.*

14. Instanța de recurs reține că, prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 decembrie 2022, Tonu ***** ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin.(2) lit. j) din Codul penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani și 4 luni. Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2023, s-a respins apelul avocatului Russu *****, în interesele inculpatului Tonu ***** și s-a menținut sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 decembrie 2022. S-a admis cererea inculpatului Tonu ***** și în temeiul art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, s-a constatat că inculpatul Tonu ***** s-a deținut în calitate de prevenit în condiții inumane în perioada din 24.08.2022 până la 15.12.2022, în total 114 zile și pentru care s-a redus din pedeapsa stabilită cu 114 (o sută paisprezece) zile. Termenul de executare a pedepsei lui Tonu ***** a-1 calcula

din 28.06.2023, cu includerea în acest termen a perioadei deținerii sub arest din 24.08.2022 până la 28.06.2023.

15. Condamnatul Tonu ***** ***** s-a adresat la comisia Penitenciarului nr. 9 – Pruncul, cu o cerere privind posibilitatea aplicării în privința sa a actului de amnistie în temeiul Legii nr. 243 din 24.12.2021, iar prin răspunsul administrației Penitenciarului nr.9 – Pruncul din data de 26.10.2023, s-a indicat că, acesta nu întrunește condițiile privind aplicarea amnistiei, deoarece la data intrării în vigoare a Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, Tonu ***** ***** nu avea statut de condamnat.

16. Conform art. 107 din Codul penal, *amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate. Amnistia nu se aplică în cazul săvârşirii de infracţiuni prevăzute la art. 166[1] alin. (2)–(4), precum şi persoanelor care au săvârşit asupra minorilor infracţiuni prevăzute la art. 171–175[1], 201, 206, 208, 208[1] şi 208[2].*

17. Potrivit art. 272 alin.(1) și (2) din Codul de executare, *în cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituţiile şi organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemenţă fiecărui condamnat şi, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanţei de judecată competente conform art.470 Cod de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt şi de drept invocate. Demersul se judecă în condiţiile Codului de procedură penală. Condamnatul este în drept să înainteze personal un demers instanţei de judecată pentru examinarea posibilităţii aplicării actului de amnistie. În acest caz, instituţiile sau organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă remit instanţei de judecată dosarul personal al condamnatului.*

18. Potrivit art. (1) alin. alin. (1-2), (4) din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, *prezenta lege se aplică condiţionat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidenţa prevederilor art.2–5, 7, 8. Aplicarea amnistiei faţă de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituţii care pune în executare pedeapsa, din reprezentanţi ai Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor şi ai Inspectoratului Național de Probaţiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiţiei şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiţiei. Aplicarea amnistiei faţă de persoanele bănuite, învinuite se decide de procuror, la faza de urmărire penală, iar faţă de persoanele inculpate - de instanţa de judecată, la faza de judecare a cauzei.*

19. Distinct, potrivit prevederile art. 65 alin. (3) pct. 1) din Codul de procedură penală, *persoana în privința căreia sentința a devenit definitivă se numește condamnat, dacă sentința este, parțial sau integral, de condamnare.*

20. În conformitate cu pct. 5 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006, în sensul prezentului Statut, următorii termeni și expresii semnifică: condamnat - persoana în privința căreia a rămas definitivă hotărârea instanței de judecată, prin care aceasta a fost condamnată la o pedeapsă penală privativă de libertate.

21. Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal reține că, prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în vigoare la 31.12.2021 se pot aplica persoanelor, în privința cărora sentința de condamnare a devenit irevocabilă, până la data intrării în vigoare a legii.

22. În consecință, instanța de recurs învederează că, pentru aplicarea prevederilor Legii privind amnistia și reducerea termenului de pedeapsă, este necesar ca persoana condamnată să întrunească anumite condiții și anume, *ca persoana să aibă statut de condamnat până la data adoptării Legii sus menționate.*

23. Colegiul penal conchide că, Tonu ***** ***** a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 15 decembrie 2022, sentință menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2023. Deci, calitatea de condamnat cet. Tonu ***** a obținut-o la data devenirii deciziei definitive și executorie.

24. În circumstanțele relatate, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiată poziția instanței de fond că, prin care a constatat că, Tonu ***** a deținut statutul de condamnat din data de 28.06.2023, adică după intrarea în vigoare a Legii nr. 243 din 24.12.2021, prin urmare în circumstanțele sus elucidate se constată că, condamnatul nu întrunește cerințele din Legii privind amnistia, pentru aplicarea actului de amnistie.

25. Mai mult ca atât, jurisprudența CtEDO în practica sa a menționat că, necesitatea reglementării statutului procesual al persoanei derivă și din jurisprudența CEDO – *în cauza Nikitin c. Rusiei (hotărârea din 20.04.2004, §35-37)*, Curtea a menționat expres că persoana nu poate fi considerată că are statut procesual de condamnat, până când nu va epuiza toate căile ordinare de atac, iar hotărârea în privința sa va deveni irevocabilă, în sensul art. 4 din Protocolul 7 al Convenției, ceea ce înseamnă că hotărârile judecătorești nu pot intra în vigoare până la epuizarea tuturor căilor ordinare de atac.

26. Prin urmare, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției în cauză, în virtutea corectitudinii lor şi pentru a evita repetări inutile sunt acceptate şi de instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România din 16.02.2010*, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deşi obligă instanțele să îşi motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurkvs Olanda, 19 aprilie 1994*, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

27. În situația în care instanța de fond şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Hei le contra Finlandei*)

28. Astfel, Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză şi sinteză a actelor şi lucrărilor dosarului, care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu şi sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, aşa cum s-a procedat, de altfel, în cauza de față.

29. Reieșind cele invocate instanța constată că, faptele menționate constituie o omitere a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: ”Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă că impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță”, a se vedea în acest sens cauza *(Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006*).

30. Din interpretarea art.6 CEDO, pronunțarea de către instanță a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum și asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (*cauza Garcia Ruiz, 26*).

31. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

32. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

33. Prin urmare, instanța de fond just a ajuns la concluzia justă că în privința condamnatului Tonu ***** nu pot fi aplicate prevederile Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia, dat fiind faptul că, condamnatul Tonu ***** a deținut statutul de condamnat după intrarea în vigoare a Legii nr. 243 din 24.12.2021, motiv pentru care, Colegiul penal respinge ca fiind nefondat recursul condamnatului Tonu ***** declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-2980/2023 din 01 februarie 2024.

34. În conformitate cu art. art. 469-471 din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul condamnatului Tonu ***** și menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-2980/2023 din 01 februarie 2024.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul Băbălău Denis

Judecători Schibin Vladislav

Proca Mihail